

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1907. DECEMBER 14.

HARMADIK ÉVFOLYAM. — 286. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:

Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:

Egész évre . . . 20.—

Kiadóhivatal:

Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mítással díjszabás szerint

Szétkergetett horvátok.

Kassa, december 13.

A magyar parlamentben tegnap kimult a horvát obstrukció. Az örszemekül kirendelt horvát képviselők feladták az ellenállást az egyszakaszos törvényjavaslat ellen, amelyet a képviselőház tegnap végigtárgyalt és meg is szavazott. A horvátoknak hirtelen megjött az eszük — a magyar képviselőházban, az ő érdekükben áll, hogy Horvátországban is észretérjenek. Mert mialatt váratlanul bekövetkezett a horvát kapituláció a magyar országgyűlésen, odabaza a horvátok lázadása a végsőkig fajult. A képviselői immunitás köpenyge alatt, olyan jelenetekre készültek, melyeket teljes erővel meg kellett akadályozni. A magyar kormány nem tűrhette, hogy a zágrábi országgyűlés — nyílt pártütés félszke legyen s királyi szóval a horvát országgyűlést feloszlatta a bán.

A magyar kormány tud és akar is cselekedni. Megmutatta Zágrábban. Az ő részén van a leghatalmasabb fegyver, a törvényes igazság, míg a horvátok csak a jogtalanság csorba fegyverével hadakoznak. A magyar kormány most már nem csupán Budapesten küzd a horvát lázadás ellen, hanem az ellenséget a maga otthonában is szorongatni kezdte: Zágrábban, a horvát országgyűlésen.

A tegnap megnyílt horvát országgyűlésen szomorú valósággá vált, hogy a törvényhozásnak szentelt eme hajlékban a legköttyűsőbb anarchia járja kergeténcét. Az alatt a silány ürügy alatt, hogy a horvát nyelv jogaiért küzdenek, voltaképpen Horvátországnak Magyarországtól való elszakadására törekednek. Azt hirdelve, hogy a maguk autonómiáját védik, a királytól törvényesen, annak rendje és módja szerint kinevezett bánt vád alá akarják helyezni. A törvényhez való ragaszkodást mimelve, a törvénytiszteletet akarják kormányzati elvvé proklamálni. Néhány óra alatt világossá vált mindaz, amit különben mindenki előre látott. És a helyzet föllismerésének csupán logikus következménye volt, hogy Rakod-

czay bán fölolvastatta a királyi kéziratot, amelyben a felség elrendeli a horvát országgyűlés feloszlását.

A döntő percben elhangzott a király szava és véget vetett az anarchianak.

A horvát törvényhozók bizonyágot tettek arról, hogy komoly munkára nem valók. A munkaképtelen országgyűlés pedig, mely csak a lázadásnak lett volna immunitással biztosított félszke, tovább nem maradhatott életben.

Hogy ezután mi fog történni, arról még korai dolog volna jóslásba bocsátkozni. Hogy az új választások a felségáruló horvát pártok bukásával fognak-e járni és meghozzák-e a józanabb horvát pártok összetömrülését és megszaporodását, azt lehetetlen előre látni.

Bármi történjék azonban, a magyar kormány ma megmutatta, hogy mivel a horvátokkal békekességben nem lehetett birni, nem riad vissza az erős kéz erélyes politikájától sem. Anélkül, hogy a törvényesség alapjáról letérne, a magyar kormány él mindezekkel a törvényadta jogaival, amelyekkel szembeállhat a horvátok bomlasztó és felforgató törekvéseivel.

A magyar kormánynak megvan a maga aprólékosra kidolgozott terve, a melynek célja a magyar-horvát kiegyezés épségben tartása és a magyar államegység föltétlen biztosítása. Kemény harci terv ez, de ez a tusa mindenképpen jogos küzdelem, amelyet becsülettel és reméljük sikerrel fogunk végigharcolni.

Művészjárás Kassán.

A Svárdström-négyes

Kassa kulturális életében a Vitéz által rendezett hangversenyek kimagasló pozíciót foglalnak el. Ez a művészelkű könyvkereskedő ugyan nem vindikálja magának a mecénás jelzést, sőt szerényen úgy jelentkezik a közönség előtt, mint indifferens vállalkozó, aki-nél egyre megy, van-e vagy nincs haszon, azonban a beavatottak nagyon jól tudják, hogy *Vitéz* saját hangversenyait a legdrágább helyárák mellett élvezi. Hogy to-

vább ne menjünk: a Svárdström-hangversenyt, habár megteltek látszott a Schalkház nagyterme, legalább is drágábban fizette mint az első sorok közönsége együttvéve! A kételkedőknek ugyanis megsugjuk, hogy a nagy művészeket Vitéz a saját költségén hozatja le Kassára. Egy Svárdström például egy estére 1300 koronát kap. E mellé járulnak az egyéb kiadások. És Vitéz, akár van közönség, akár nincs, minden körülmények között megtartja a hangversenyt. Mert javithatatlan művész imádó. Más ember kártyára, löversenyre, cigányra költi pénzét, az ő szenvedélye a hangverseny rendezés.

A komoly, reális gondolkodású üzlet ember, ennél az egy dolognál fölmelegszik s nem hallgat a hidegen számító ceruzára. Az igaz, már annyi erkölcsi sikerrel dicsekedhetik, hogy a közönség megbecsüli a Vitéz hangversenyeket. Sikerült neki idők folytán elérni, hogy vak bizalommal legyenek jó izlése és áldozatkészsége iránt. Ezt a bizalmat az általa rendezett hangversenyek egyre jobban növelik, erősítik.

Most ismét nagyszerű tervben fő a feje. Március hónapban felakarja léptetni a Svárdström-négyest. A Kassán járt művésznőt és három hasonlóan híres nővérét, együttesen. A Svárdström nővérek a minap léptek fel Budapesten s a fővárosi kritika a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott róluk. A kassai közönségen mulik, hogy a hangverseny megtartható legyen. Vitéz ugyanis a rendezés helyárák mellett léptetné fel a négy Svárdström nővért, de mert szerződés szerint igen jelentékeny művészi honoráriumot kell fizetnie, csak az esetben tartja meg a hangversenyt, ha az előjegyzések legalább az 1500 koronát elérik. Az előjegyzés összegén felül áll a művésznők díja, ezt azonban kész kockáztatni Vitéz, mert reméli, hogy e hangversenyen elfogy annyi jegy, hogy ez egyszer ráfizetés nélkül zárhatja le számadásait. A kassai közönség páratlan művészi élvezetet biztosít magának, ha a Svárdström-négyes hangversenyére előjegyzéseket tesz. A helyárák valóban alacsonyak ahhoz képest, minő mámorító gyönyört ígér a márciusi hangverseny. Előjegyzéseket Vitéz könyvkereskedése elfogad.

A bécsiek a drótostótok ellen

Kiakarják üldözni őket.

Mégis legjobb Magyarországon.

A tótokra nehéz idők járnak. A magyar képviselőházban — úgy mondják ők — el akarják nyomni; a magyar példabeszéd azt hieszteli, hogy „a tót nem ember” és minél haragosabban dörög Björn-

Nagy karácsonyi occasió eladás!

ejtes áru helyett, oly áron, melyen azelőtt a selejtes lett megvéve.

Ruhakelmék, selymek, velezek, battistok, deifainek stb. cikkek, továbbá finom fehérnemű és ágyhuzatok, szőnyegek, függönyök és takarók kerülnek eladásra igen olcsón jegyzett árakkal; — például

Divat-selymek 65 krtól, Kelmék 55 krtól, Battistok 18 krtól, Velezek és flanelek 22 krtól feljebb

KEMÉNY GÉZA divatáruháza KASSÁN, Fő-utca 32—34.

Nov. 26-án kezdtem meg a karácsonyi eladást, a cég hírnevének megfelelő kitűnő minőségű árukkal 25—40% árengedménnyel, hogy ezáltal t. vevőimnek alkalmat nyujtsak divatos és új árut vehetni az ily alkalommal ajánlati szokott régi és se-

son, annál kevésbé engedi Apponyi, hogy a tótnak adott szállásból kitorja a magyart.

Hát ezt eddig barbárságnak minősítették és ez a művelt külföld szerint helyes, mert nincs annyi bélyeg, amennyit a magyarra ne kellene sütni. De mit mond a norvégok strudelpéterhaju nagy költője, ha meghallja azt, ami Bécsben készül a tótok ellen. Azt hiszem, hidegvére újból „csőd“-öt mond.

A gemütlích Kaiserstadt-ban ugyanis irtóháborút indítottak a jámbor drótosótok ellen, azon a címen, hogy megvannak hamisítva. Nálunk hamisítják a vaját, a tejet, a paprikát és sok egyebet. Bécsben viszont a drótosótokat hamisítják.

Az osztrák főváros bádgosai, nemes kenyéririgységtől indítva, kisütötték, hogy azok a szurtos, kormos alakok nem igazi tótok, akik a Mária-hilf házainak udvarán csengő hangon kiabálják:

— Drotuvat, drotuvat!

Hogy kölcsönvették nagykarimájú zsiros klobukjukat, rongyos halinájukat, acélszallagokkal kivert tüszőjüket, félretaposott boeskorukat, sohase látták Nyitranzské sztolice virányait s nem egyebek nyomorult utánzatoknál, rosszul sikerült kópiáknál... De annál valószínűbb kópéknál.

Ezek a pseudo drótosok — mondják a bécsi kolompárosok — tisztességtelen versenyt folytatnak ellenünk; lenyomják az árakat; betolakodnak a házakba; nem fizetnek sem hotelbért, sem adót; nincs semmi-nemű kvalifikációjuk, ami eszerint teljesen kvalifikálhatatlan állapot.

A bécsi iparhatóságához beadványt intéztek, melyben kérik, követelik, hogy a drótosótok iparengedélye elvételük s ők maguk Bécsből eltávolíttassanak. Eszerint el lehetünk rá készülve, hogy a Szt.-István templomának környéke nemsokára egy tipikus alakkal szegényebb lesz, hogy a derék drótár hiányozni fog Bécs utcáiról.

Igazán szomorú! A bécsiektől határozottan rut hálátlanság utilaput kötni a szegény tót atyafiak talpa alá. Hiszen Lehar Ferencet éppen ezek a kiűzött martirok inspirálták első nagy operettje, a „Drótosót“ megírására. Amilyen antipatikusak a velkomozni Hodzsa és a naszviceni Szkicsák ablegátok, olyan kedves a jóra való Jankó, meg a szépséges Hanka, valamint minden pereputtyok a szinpadon s a szinpadon kívül, ha nem ütök pisze orrukat — politikába.

Kalandornő és darabont.

Az ex-főhadnagy szerepe.

Becsapott droguista.

A Pongrácz-instaláló ex-tüzérfőhadnagyról, Szakrajda Józsefről, aki a megyefőnök beigtatására erős detektiv kísérettel lópózkodott az abauji vármegyeházára, jó ideig hallgatott a krónika. Most kissé zavaros dolgok, holmi váltó történiák derültek ki róla, ennek történetét fővárosi lapok úgy adják elő:

A budapesti uri társaságnak állandó alakja volt Jouns Gézáné született Hadik Gizella, egy feltűnően szép 29 éves asszony, aki mindenütt mint egy huszárszázados özvegye szerepelt. Jouns né nagy lábón élt, a legelőkelőbb divattermekben készíttette se-lyemruháit, állandóan fogaton járt, — de pénze nem volt. Legutóbb Mikár Paula festőművésznőnek József-körut 66. szám alatt levő lakására költözött be. A művésznő Jouns né lakosztályát fényesen bebutoroztatta, sőt még uri ellátást is bocsátott a rendelkezésére. Ez körülbelül három hónappal ezelőtt történt.

Mikor a hónap vége felé jártak, Mikár Paula többször sürgette a lakásért és az ellátásért járó összeget. Jounsné a sürgetésre azonban mindig csak azt mondta:

— Ki fogom fizetni!

Elmult azonban két hónap, sőt már a harmadik hónapnak is a vége közeledett, de a fizetés mindig elmaradt.

Ebben az időben történt, hogy Jounsné megismerkedett egy Sármay János nevű droguistával. A droguista udvarolni kezdett az özvegynek, többször meglátogatta őt a lakásán és egyszer, mikor nem találta odahaza, beszédbe elegyedett a festőművésznővel.

Ez aztán elmondta Sármaynak, hogy Jounsné egyáltalában nem tetszik neki azért, mert már három hónapja lakik nála, de fizetni még nem fizetett. Sármay megnyugtatta a művésznőt.

— Kedves nagysád — mondta — ne tessék aggódni. Én kifizetem Jounsné tartozását.

És másnap tényleg el is küldött egy Sakrajda József nevű volt tüzérfőhadnaggyal egy kisebb összegre kiállított váltót.

Röviddel ezután az özvegy — eltűnt. A droguista pedig egy szép napon egy bírói végzést kapott, amely azt tartalmazta, hogy Rákosszentmihályon levő ingatlanát elárverezik, mert kétezer korona váltóadóságát nem rendezték. A droguista természetesen óvást jelentett be, annál is inkább, mert a Mikár Paulának átadott váltót rendezte. Együttal följelentést tett ismeretlen tettesek ellen a rendőrségen. A rendőrség nyomban megindította nyomozást, amelynek során megállapította, hogy a váltót Jounsné értékesítette. Megállapították azt is, hogy a váltón levő aláírás hamis. Minthogy a rendőrséghez nap-nap után érkeznek a feljelentések a kalandor nő ellen, a rendőrség elrendelte nyomozását.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 13.

A Ház mai ülésén Justh Gyula elnökölt.

Miután a Ház harmadszori olvasásban elfogadta az egyszakaszos törvényjavaslatot, áttértek a kvótajavaslat tárgyalására, amelyet Hoitsy Pál előadó elfogadásra ajánl.

Roits Milán a javaslat ellen beszél. míg Bizony Ákos politikai okokból elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Ezután Wekerle Sándor dr. miniszterelnök állott fel szólásra s kijelentette, hogy elismeri, miszerint a függetlenségi pártra súlyos feladat a fel-emelt kvóta megszavazása, de a politikai bölcsesség diktálja, hogy a koalíció minden egyes tagja megszavazza a törvényjavaslatot, természetesen elvei fenntartásával.

A miniszterelnök beszéde után a horvátok egymásután iratkoztak fel szólásra és sikerült is nekik az ülést kibeszélni.

Horvát tartománygyűlés epilógusa.

Budapest, dec. 13.

Politikai körökben ez időszerint még az illetékes faktorok nem tud-

nak maguknak tiszta képet alkotni a horvát tartománygyűlés eseményeinek hatásáról. A véleménykülömböséget az okozza, hogy Rakodeczay Sándor dr. horvát bán akként nyilatkozott a Házban, hogy a horvát tartománygyűlés eredményével meg van elégedve és biztosra veszi az unionista párt megalakulását. Supilo Ferenc szinte ilyen értelmi nyilatkozatot tett: ő is meg van elégedve a tartománygyűlés eredményével, azzal a különbséggel, hogy ő nem bizik abban, miszerint Rakodeczaynak sikerülne az unionista párt megalakítása s tapasztalatai szerint a béke addig helyre nem áll, míg vissza nem vonják a vasuti szolgálati pragmatikára vonatkozó törvényt.

Uj monopolium.

Budapest, dec. 13.

Kormánykörökben elterjedt hírek szerint a pénzügyminiszteriumban egy nagyobb szabású elaborátumon dolgoznak, amely a gyulamonopoliumnak Magyarországon való behozatalával foglalkozik.

Öngyilkos mindenáron.

Budapest, dec. 13.

Halász János asztalosmester ma reggel Szondi-utcai lakásán lúgkoldatot ivott. A mentők eszméletlen állapotban tették a kocsiba. Utközben Halász eszméletre tért és hirtelen kirántotta zsebkesét, torkon akarta magát szurni, de a mentők kicsavarták a kést kezéből. Halász kijelentette, hogy hiábavaló minden törekvés, ő mindenáron meg akar halni.

UJDONSAGOK

— Rendőrtiszti kongresszus Budapesten. A rendőrtisztek a fővárosban országos kongresszust tartanak, amelyen Kaszáról mint jeleztük Váczy József rendőrfőkapitány részt vesz. Mint értesülünk a kongresszus tanácskozására Csellényi Béla rendőrkapitány is felutazik.

— Halálozás. Özv. Békefi Sámuelné, ma éjjel 60 éves korában elhunyt. Halálát Békefi Ödön, kamarai számtiszt és Békefi Adolf szabómester gyászolják. Az elhunytat vasárnap délelőtt fél 10 órakor, a Főutca 86. számú házból temetik.

— Rákóczi kassai lovasszobra. Rákóczi lovasszobrának eszméje mind szélesebb és szélesebb körökben hódít. Különös érdeklődést tanúsítanak a magyar hölgyek, akik városok szerint szervezkednek, hogy a Rákóczi monumentális lovasszobrának sorsjegyét terjesszék. A községek is mind tömegesebben röjják le a nagy fejedelem iránt a kegyelet adóját. A bizottság, melynek védnökei Andrássy Gyula gróf és Thaly Kálmán, most a hazafias tanítókhoz fordult a sorsjegyek terjesztése érdekében s remélhető, hogy az ifjuság nevelői jelentősen előbbre viszik Rákóczi lovasszobrának ügyét.

— Választók megvendégelése. A negyedik kerület választó polgárait, mint értesülünk az újonnan megválasztott városatyák: Horváth Balázs dr. főgimnáziumi igazgató, Kohányi Kálmán állomásfőnök, Kresz János bankigazgató és Pál Imre postaigazgató a

NAGY KARÁCSONYI OCCASSIÓ VÁSÁR!

Czinner M.

Felsőmagyarország legnagyobb női- és gyermekfelöltő-ruházában

KASSA,
KOSSUTH L.-U. 3.

Óriási választék női- és gyermekfelöltők, blousok, aljak, pongyolák és szőrmeárukban stb. — 1908. évi január hó 15-éig

50% - k a l

00 leszállított árak. 00

Nagy karácsonyi vásár.

MEISELS LEO

KASSA, FŐ-UTCA 58. SZ.
a Nemzeti Színházzal szemben.

:: AJÁNlja: ::

női divat és vászonárak raktárát. — Nagy választék: színes és fekete selymekben.

DÚS VÁLASZTÉK:

bel- és külföldi gyászkelemekben

Paplan és ágytakarók. — Asztalneműk, zsebkendők, cosmanosi kreton és barchet.

— Francia battiszt és zephir. —

Mindenféle bársony és plüsch, butorkrepek.

Matráckelemek, posztó- és kötött kendők.

RÁKÓCZI SORSJEGYEK

II. RÁKÓCZI FERENC KASSAI
:: LOVASSZOBRA. ::

FÖNYEREMÉNY 40 000 K.

**EGY SORSJEGY ÁRA
I KORONA.**

FŐELÁRUSÍTÓ: KASSAI JELZÁLOGBANK.

Kapható minden kassai pénzügyintézetnél és dohánytőzsdében.

Feltűnést keltenek a karácsonyi
OCCASSIÓ ÁRAK

és mivel UJ ÜZLET, kizárólagosan divatos és jó minőségű áruk kerülnek eladásra!!

GOMBOS

JENŐ

selyem-, kelme- és fehérnemű
divatüzletében

KASSA

Fő-utca 39. szám
a dómmal szemben.

A karácsonyi vásár céljaira sikertelenül egy fehérneműgyáros gyönyörű mintagyűjteményét félárban megvenni s így ezen női vászon és battiszt ingek, nadrágok, cosetták, hálóingek, himzéses s csipkés szoknyák, továbbá japán kimonok mélyen leszállított árakon beszerezhetők, tehát kiválóan alkalmasak karácsonyi ajándéknak.

Divat selymek óriási választékban 65, 85 kr. és feljebb

Fekete mesalin selyem ruhára alkalmas 85 kr

Nagy választék ruha és blúz bársony különlegességekben.

Színházi echarpok és piperék specialis
ujdonságokban.

Divatos félig kész battiszt, tülle és flitteres ruhák a legegyszerűbbtől a leginomabb kivitelig

120 cm. széles divat kelme csikos kivitelben . . . . . 38 kr.

120 cm. széles pepita kelme . . . . . 55 kr.

" " " sima kelme fekete és sötétkék színben . . . . . 65 kr.

120 cm. széles különféle kosztüm kelemek . . . . . 75, 85 kr. és feljebb

140 cm széles angol kosztüm kelme 95 kr.

Szintartó tenisz flanelek . . . . . 17 kr.

Széles magyar flanel . . . . . 24 kr.

Magyar gyártmányu battisztok blúzra és ruhára . . . . . 25 kr.

Kirakataim szíves megtekintésére különösen felhívom a t. hölgyközönség figyelmét.

A t. hölgyközönség a saját érdekében cselekszik, ha karácsonyi vásárlásai előtt pusztán összehasonlítás céljából megtekinti áruimat. — Selyem-kelme és mosó maradékok rendkívül olcsó árakban kerülnek eladásra. — Vidéki rendelvényeket bérmentve szállítok.

-- LÓTAKARÓK --

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR.

SZÉMAN TESTVÉREK

szőnyegáruháza KASSA Fő-utca 62. sz.

Telefon 42.

Dús választék

Telefon 42.

női- és férfi divat-kelmékben, vászon- és asztalneműekben, valamint menyasszonyi kelengyék, futószőnyegek, butorszövetek, csipke- és szövetfüggönyök, ágytakarók, lópokrócok, divány-takarók, smyrna- és mindennemű szalonszőnyegekben.

A trieszti linoleumgyár főraktára. — Brassói férfi divatkelemékegyedüli raktára. — Magyar gyártmányu selymek legnagyobb raktára.

Szőnyegmintákkal és rajzokkal szívesen
00 szolgálunk bérmentesen. 00

SZÉMAN TESTVÉREK

Kassa, Fő-utca 62. Kassa, Fő-utca 62.

Linoleum.

Linoleum.